

Силабус навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми сімейного права»

Ступінь вищої освіти – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня (денної та заочної форм навчання)

Рік навчання: __, **Семестр:** __

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські/практичні/лабораторні заняття

Назва курсу	Актуальні проблеми сімейного права
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=3754

Коротка анотація до курсу:

Мета навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти системи знань, вмінь та навичок в сфері сімейного права, ознайомлення з актуальними проблемами сімейного права, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до регулювання сімейних правовідносин, формування основних умінь та навичок по застосуванню теоретичних знань із сімейного права у практиці вирішення конкретних спірних ситуацій, активізація аналітичної діяльності здобувачів вищої освіти, проведення науково-дослідницької роботи, а також засвоєння практичних навичок діяльності правника, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості.

Завдання навчальної дисципліни полягають в формуванні у здобувачів вищої освіти: системних знань щодо теоретичних основ захисту сімейних прав та інтересів, реалізації цих прав, основних доктрин і принципів, змістовних та інституціональних аспектів сімейних прав; засвоєння важливіших сімейно-правових понять та категорій, оволодіння сімейно-правовою термінологією та вміння оперувати нею; вміння аналізувати та розв'язувати практичні справи в сфері сімейних правовідносин, використовувати механізми захисту прав учасників сімейних правовідносин, враховувати особливості національного законодавства, застосовувати практичні навички на прикладах судових справ з огляду на розуміння захисту сімейних прав як безпосереднього діючого права, формування та розвиток навичок самостійної наукової роботи та оволодіння методикою проведення досліджень при вирішенні сімейно-правових казусів.

1. Схема дисципліни (приклад)

№ з/п	Тема
Тема 1	Державна сімейна політика в Україні
Тема 2	Сімейна політика в зарубіжних країнах
Тема 3	Міжнародні стандарти захисту прав дитини
Тема 4	Вітчизняні стандарти захисту прав дитини
Тема 5	Проблеми імплементації принципів сімейного права у національне законодавство України
Тема 6	Рівність як фундаментальний принцип регулювання сімейних відносин (гендерний аспект)
Тема 7	Проблеми застосування принципів сімейного права у сфері охорони шлюбу та сім'ї
Тема 8	Способи захисту сімейних прав та інтересів
Тема 9	Судові способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин
Тема 10	Неюрисдикційні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин

Тема 11	Договірні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин
Тема 12	Законодавчі обмеження майнових прав суб'єктів сімейних правовідносин
Тема 13	Окремі види аліментних зобов'язань
Тема 14	Правове регулювання сурогатного материнства
Тема 15	Особисті немайнові права дитини

2. Формат курсу:

Змішаний (курс, що має супровід в системі MOODLE, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання).

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

Спеціальні компетентності

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень

ФК2. Здатність вирішувати приватно-правові питання шляхом договірного врегулювання, виступати учасником ділових й інших видів переговорів

4. Результати навчання:

Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	24
Самостійна робота	97

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійнезабезпечення.

Неформальна освіта передбачена

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів). Перескладання модулів

відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

1. Проблеми цивільного та сімейного права: навч.-метод. посібник / Є.О. Харитонов, О.М. Калітенко, Д.О. Колодін та ін. Одеса: Фенікс, 2020. 129 с.
2. Проблеми сучасного сімейного права: монографія / за наук. ред. док. юрид. наук І.С. Лукасевич-Крутник – Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 208 с.
3. Чеховська І. В. Альтернативні способи захисту суб'єктивних прав. навч. посіб.– Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. 428 с.
4. Приватно-правові засади захисту прав людини у соціальній державі: монографія / за заг.ред. І. В. Чеховської. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. 572 с.

Допоміжна:

5. Божук І., Чеховська І. Перспективи розвитку інституту сімейної медіації в Україні. Вісник Луганського університету внутрішніх справ. 2021. Вип. 2.(94) С. 246-258.
6. Берназюк І.М. Захист права на повагу до приватного і сімейного життя у практиці Європейського суду з прав людини. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Том 34 (70). № 4. 2020. С.104-110.
7. Гаврик Р.О. Проблеми класифікації способів захисту сімейних прав та інтересів у сімейно-правовій доктрині. Прикарпатській юридичний вісник. Випуск 2(43). 2022. С. 29-33.
8. Гаврик Р.О. До питання про особливості захисту сімейних прав осіб, які перебувають у шлюбі чи інших сімейних союзах в практиці Європейського суду з прав людини // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. С.123.
9. Довга М.О., Чеховська І.В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення сімейних спорів. Ірпінський юридичний часопис. 2023. – Вип. 3 (12). С. 123-138.
10. Поліщук М.Г. Механізм сімейного права для захисту законних очікувань членів сім'ї // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. С. 97–100.
11. Самілик Л.О., Чеховська І.В. Правове забезпечення гарантій прав дітей в умовах воєнного стану. Міжнародне право XXI століття: сучасність та майбутнє: Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародне право XXI століття: сучасність та майбутнє», 25 травня 2022 р. / Державний податковий університет, Навчально-науковий інститут права. Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. С. 257-260.
12. Чеховська І. В., Яременко В.С. Право на укладання шлюбного договору. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. Вип. 2. С. 95-98.
13. Явор О. «Сімейне життя» в інтерпретації Європейського суду з прав людини. Підприємство, господарство і право. 2019. № 10. С. 44-51

Інформаційні ресурси Інтернет:

14. Конвенція про права дитини. 20.11.1989 р. ратифіковано постановою ВР № 789-XII від 27.02.91 Верховна Рада України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text.
15. Актуальні питання сімейного права. Тренінг. Національна школа суддів України. <http://nsj.gov.ua/ua/na-dopomogu-suddi/materiali-treningiv-z-navchalnih-kursiv-yaki-vikladautsya-v-nshsu/>
16. Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25 січня 1996 р. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_135#Text
17. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок: Конвенція. Міжнародний документ ООН від 18 грудня 1979 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
18. Рішення у справі «М.Т. проти України». від 19.03.2019. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_d46#Text
19. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 № 2947-III.Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

20. Цивільний кодекс України Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

